Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*: în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 78. Braşovŭ, Vinerĭ, 8 (20) Aprilie 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. s'au deschisŭ nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toţĭ amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe şése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe şése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 7 Aprilie st. v. 1888.

Caracteristice pentru situaţiunea interióră în Austria suntŭ acusările ce se facŭ guvernului Taaffe din partea partidelorŭ estreme ale naţionalităţilorŭ şi ale Germanilorŭ din oposiţiune cu ocasiunea desbaterei generale a budgetului.

Mare amărăciune a cuprinsŭ şi pe naţionalităţile din Austria pentru că vĕdŭ că causa lorŭ nu mai înainteză. Cu deosebire Cehii suntŭ de unŭ timpŭ încóce fórte nemulţămiţĭ cu mersulŭ lucrurilorŭ.

Acestei nemulţămirĭ a datŭ viuă espresiune conducĕtorulŭ Cehilorŭ tinerĭ Dr. Gregr într'o vorbire, care în pĕrţile ei esenţiale a fostŭ aplaudată de întréga dréptă.

Nu schimbă nimicŭ din importanţa acestei vorbirĭ faptulŭ că partida lui Rieger se ţine reservată din cause de oportunitate. In fondŭ Gregr a datŭ espresiune numai opiniunei publice a poporului cehŭ, când a chematŭ pe toţĭ delegaţii cehĭ ca martorĭ, că Cehii nu mai au încredere în guvernulŭ Taaffe.

Din aceste consideraţiunĭ aflămŭ de bine a face cunoscutŭ şi cetitorilorŭ noştri cuprinsulŭ vorbirei lui Gregr, care aruncă óre care lumină asupra stărilorŭ actuale din Austria:

Deputatulŭ Dr. **Gregr** declară înainte de tóte că elŭ şi cu soţii sĕi de principii vorŭ vota în contra încuviinţărĭi bugetului. Prin refusulŭ lorŭ Cehii tinerĭ voiescŭ numai sĕ dea espresiune neliniştirei, adâncei nemulţămirĭ şi amărăciunĭ ce a cuprinsŭ pe poporulŭ boemŭ din causa direcţiunei şi a modului de procedere alŭ guvernului actualŭ. Poporulŭ boemŭ s'a săturatŭ de a mai sprijini unŭ guvernŭ, care nu satisface postulatele lui drepte şi 'lŭ totŭ ameţesce cu promisiunĭ, pe carĭ nu se gândesce a le împlini.

Ce a enunţatŭ guvernulŭ în programulŭ sĕu, ce este cuprinsŭ în discursulŭ tronului dela 8 Octomvre 1879? Acestŭ mesagiu recunósce şi apreţiéză înainte de tóte convingerile de dreptŭ ale poporului boemŭ şi asigură, că prin intrarea în parlamentulŭ centralŭ (Reichsrath) a deputaţilorŭ boemĭ aceste convingerĭ de dreptŭ nu se vorŭ vătăma. Care suntŭ aceste convingerĭ?

Poporulŭ boemŭ e convinsŭ — ḑice Gregr — că regatulŭ boemŭ formézá o individualitate istorică de dreptŭ publicŭ nedivisibilă, care este legată cu celelalte ţĕrĭ numai prin **sancţiunea pragmatică**, legătură ce se esprimă în actulŭ încoronărĭi împĕratului Austriei ca rege alŭ Boemiei. Poporulŭ boemŭ regretă profundŭ şi durerosŭ, că speranţa lui cea mai fierbinte, de a vedé coróna ţĕrii sale pe capulŭ regelui sĕu nu s'a împlinitŭ pănă acuma.

Cehii stăruiescŭ pentru recunóscerea dreptului publicŭ alŭ Boemiei şi nicĭ nu le vine în minte a face unŭ secretŭ din acésta, mai ales după ce însuşĭ monarchulŭ a recunoscutŭ de repeţite orĭ aceste vederĭ ale poporului boemŭ şi le-a apreţiatŭ în modulŭ celŭ mai solemnelŭ. [Aicĭ citéză Gregr diploma imp. dela 20 Octomvre 1860, rescriptulŭ imp. dela 26 Septemvre 1870 şi promisiunea făcută în rescriptulŭ imp. dela 12 Septemvre 1871 în care se ḑice că Maj. Sa recunósce drepturile regatului şi este gata a reînoi acéstă recunóscere cu jurĕmĕntulŭ sĕu de încoronare.)

Când a venitŭ la cârmă guvernulŭ Taaffe cu programulŭ lui, poporulŭ boemŭ spera că acestŭ guvernŭ va realisa promisiunile Maiestăţiĭ Sale stăruindŭ a modifica constituţiunea centralisătóre şi nivelătóre în sensŭ autonomisticŭ. In acéstă privinţă poporulŭ boemŭ s'a amăgitŭ cumplitŭ, căcĭ în loculŭ de a se lărgi competenţa dietei sale, autonomia Boemiei a fost în continuu restrînsă.

Arată apoi Dr. Gregr, că în dieta regatului Boemiei nu se mai tractéză obiecte de valóre mai mare şi mai alesŭ de valóre politică. Guvernulŭ actualŭ dela care se aştepta sĕ fiă autonomistŭ e totŭ aşa de centralistŭ ca şi cele premergĕtóre, numai cu deosebirea că lucréză cu ajutorulŭ maiorităţii autonomiste din parlamentŭ.

Mai departe discută acelŭ punctŭ din programulŭ guvernului în care se ḑice: „Interesele spirituale şi materiale ale tuturorŭ popórelorŭ imperiului le va cultiva cu aceeaşĭ îngrijire şi necurmatŭ guvernulŭ Meu".

„Intr'unŭ timpŭ", ḑice Gregr, „când principiulŭ de naţionalitate a devenitŭ celŭ mai puternicŭ motorŭ alŭ vieţeĭ popórelorŭ, de sigurŭ că *susţinerea naţionalităţii* este celŭ dintâiu şi celŭ mai înaltŭ interesŭ spiritualŭ pentr'unŭ poporŭ, care se vede ameninţatŭ în esistenţa sa naţională. Intr'o asemenea situaţiune se află şi poporulŭ boemŭ strîmtoratŭ de două părţĭ de poporaţiunea germană agresivă (Oho! în stânga) — acésta trebue sĕ vĕ măgulésca [Risete în stânga] postulŭ avansatŭ alŭ lumei slave".

Speramŭ, ḑice Gregr, că guvernulŭ actualŭ va face finitŭ sistemului de germanisare. Adevĕratŭ că cabinetulŭ Taaffe n'a păşitŭ pe cărarea germanisărĭi brutale, dér pentru aceea a alesŭ unŭ drumŭ mai periculosŭ infiltrândŭ pe ascunsŭ veninulŭ germanisărĭi în poporŭ. Limba germană este şi aḑĭ privilegiată chiar în districte curatŭ boeme. Esamenele germane la academiile cehice nu sunt încă nicĭ aḑĭ cassate. La drumurile de ferŭ se preferă limba germană. La miliţiă sunt rĕu vĕḑuţĭ oficerii, carĭ se folosescŭ de limba lorŭ maternă. In cercurile boeme se numescŭ încă funcţionarĭ, carĭ nu cunoscŭ limba poporaţiunei, dovadă că guvernulŭ actualŭ şi fără titlulŭ odiosŭ de „limbă a statului" voiesce sĕ susţină preponderanţa limbei germane în Boemia.

Décă guvernulŭ ar fi fostŭ pĕtrunsŭ de adevĕrulŭ, că susţinerea şi întărirea statului e condiţionată de susţinerea şi întărirea naţionalităţilorŭ slave ale statului, ar fi creatŭ de multŭ o lege de naţionalitate, care sĕ delăture temerea constantă a popórelorŭ pentru esistenţa lorŭ naţională şi sĕ creeze astfelŭ: patriotismulŭ austriacŭ. (Fórte bine! în drépta.)

În privinţa asigurărĭi naţionalităţii nóstre stămŭ dér totŭ acolo, unde amŭ statŭ inainte cu 9 anĭ, adauge Gregr. Dér sub interesele spirituale ale popórelorŭ nu se 'nţelege numai naţionalitatea ci şi **libertatea cetăţenéscă**, care culminéză în dreptulŭ de a-şĭ desvolta naţionalitatea sa şi a şi-o păstra nealterată. Nicĭ pe acestŭ terĕmŭ n'a fostŭ cruţatŭ poporulŭ boemŭ.

Gregr vorbesce apoi de modulŭ cum s'a practicatŭ libertatea pressei sub ministrulŭ de justiţiă Prazak, care a supusŭ pressa arbitriului procurorului. Vorbesce apoi de nenumĕratele confiscărĭ de ḑiare, de sentinţele multe pentru înaltă trădare, lesă-Majestate şi alte crime grele, carĭ facŭ pe omŭ sĕ crédă, că cetăţenii Austriei sunt o bandă de criminalĭ. „Narodni Listy," fóia Cehilorŭ tinerĭ, a fostŭ confiscată sub guvernulŭ actualŭ de 311 orĭ pe când sub celelalte guverne a fost confiscată numai de 150 de orĭ. Justiţia de cabinetŭ este semnulŭ unui guvernŭ despoticŭ şi pressa în Austria e supusă unei asemenĭ justiţie de cabinetŭ.

Nu mai bine ca cu pressa stă lucrulŭ şi cu dreptulŭ de întrunire. Gregr amintesce aicĭ oprirea banchetului pentru **Strossmayer** în Viena şi ḑice:

„In acelaşĭ timpŭ, când în Austria se serba mórtea împĕratului Wilhelm, a învingĕtorului dela Königgrätz, când foi austriace apăreau încadrate în negru, când deputaţiunĭ austriace mergeau la Berlinŭ, poliţia a decretatŭ, că nu e permisŭ a se da banchetŭ în onórea lui Strossmayer, a acelui bărbatŭ, care are meritulŭ, că revoluţiunea din 1848 a pututŭ fi suprimată de regimentele croate [Bravo! în drépta]. Cunoscuta vorbă: „**mulţămirea casei Habsburgŭ**" are şi aḑĭ valórea ei. [Mişcare] şi popórele slave vorŭ ţine minte acésta mulţumire. [Bravo! în drépta]. Dér este totodată o tristă dovadă **câtŭ de adâncŭ a cădutŭ deja şi acéstă jumĕtate a monarchiei sub tirănia rassei maghiare**." (Aplause vii în drépta).

Vorbesce apoi Gregr de multele oprirĭ de întrunirĭ şi de legile esceptionale introduse de guvernŭ şi esclamă: „Austria nu e unŭ statŭ liberalŭ, nu e nicĭ unŭ statŭ absolutistŭ, ci e ceva mai rĕu, este unŭ statŭ alŭ arbitriului ministerialŭ birocraticŭ sub masca aşeḑĕmintelorŭ constituţionale." (Aprobărĭ sgomotóse).

Critică mai departe starea financelorŭ, care, ḑice, a devenitŭ mai rea sub acestŭ guvernŭ şi resumândŭ tóte întrébă décă se mai póte mira cineva, că poporulŭ boemŭ a perdutŭ încrederea în acestŭ guvernŭ?

Gregr încheiă ḑicêndŭ: „Décă Austria ar fi încurcată odată într'unŭ rĕsboiu de unde sĕ vină entusiasmulŭ poporului, décă maioritatea nu póte privi în statŭ altceva decâtŭ o putere inimică şi pe asupritorulŭ nisuinţelorŭ sale naţionale? Sĕ rĕspundă la acésta cestiune ministrulŭ de rĕsboiu; cumcă însĕ lucrurile au ajunsŭ aicĭ, are sĕ mulţumescă supremulŭ comandantŭ alŭ armatei acelora, carĭ au omorîtŭ însufleţirea pentru dreptŭ şi aventulŭ patriotismului. [Aplause în drépta] Noi [Cehii tinerĭ] suntemŭ prea slabĭ ca sĕ rĕsturnămŭ guvernulŭ, dér pretindemŭ ca sĕ-şĭ esecute programulŭ dela 1879.

Boulanger cătră alegĕtorii sĕi.

Generalulŭ Boulanger a adresatŭ alegĕtorilorŭ sĕi din departamentulŭ de Nord următórea scrisóre:

Ḑiua de 15 Aprilie va însemna pentru ţéră datulŭ unei adevĕrate liberărĭ. Aţĭ opusŭ cu curagiu resistenţă tuturorŭ presiunilorŭ şi aţĭ luatŭ posiţiă contra tuturorŭ tirăniilorŭ. Spre a asculta de consciinţa lorŭ, lucrătorii, pe carĭ au încercatŭ a'i înfrica, 'şĭ-au pusŭ în jocŭ chiar pânea lorŭ de tóte ḑilele. Se cuvine onóre stăruinţei şi bravurei vóstre. Politicii, carĭ totdéuna au numai sĕ amâne unŭ programŭ de pe o ḑi pe alta, pretextau că nu 'nţelegŭ profesiunea mea de credinţă. Voi aţĭ înţeles'o şi cu mine *aţĭ cerutŭ disolvarea unei camere condamnate la neputinţă şi revisuirea unei constituţiunĭ nu numai antirepublicane, ci şi usurpatóre*, căcĭ aceia, carĭ au votatŭ acéstă constituţiune, şĭ-au adausŭ în modŭ arbitrarŭ o putere constituantă, pe care ei au refusat'o alegĕtorilorŭ lorŭ.

Ceea ce cere Francia şi ceea ce voi aţĭ întăritŭ sub numele meu, este o adunare naţională constituantă, dinaintea căreia dispare orĭce ambiţiune şi care în republică va da poporului loculŭ celŭ largŭ, ce are sĕ-lŭ ocupe şi pe care totdéuna i-l'au promisŭ şi din care a fostŭ sistematicŭ îndepărtatŭ. Interesele nóstre suntŭ acelea ale patriei şi ale republicei, dér republicei şi patriei nu'i este de ajunsŭ a trăi, ci trebue sĕ o şi scimŭ protege şi apĕra fără nicĭ unŭ cugetŭ provocatorŭ. Impreună vomŭ merge cătră acéstă mare problemă şi, fără a ne lăsa sĕ ne înstrăinămŭ prin calumniĭ, asupra cărora tocmai acum aţĭ pronunţatŭ verdictulŭ vostru, vom lucra ca sĕ facemŭ republica şi patria respectată şi indistructibilă.

Trăiască Francia! Trăiască republica!

Ungurii şi legea de pressă absolutistă.

Foile unguresci suntŭ fórte indignate din causa unei sentinţe aduse de judele reg. de cercŭ din Ciucŭ-Sereda contra coredactorului Nagy Imre dela „Székely Nemzet". Lucrulŭ stă aşa: „Szek. Nemz." publicase unŭ articulŭ vătămătorŭ la adresa unui advocatŭ şi la adresa procurorului r. din Ciucŭ-Sereda, deşi cu numele nicĭ unuĭ din ei n'a fostŭ amintitŭ. Ofensaţii înmânară coredactorului Nagy Imre o declaraţiă ca s'o publice în ḑiarŭ, ca justificare. Deórece însĕ declaraţia nu s'a publicatŭ, judele r. din Ciucŭ-Sereda l'a condamnatŭ pe coredactorulŭ, amĕsuratŭ unei ordinaţiunĭ din 1857, la 50 fl. amendă, séu 5 ḑile închisóre. Condamnatulŭ însĕ nu este redactorŭ respundĕtorŭ alŭ ḑiarului şi de aceea este cu atâtŭ mai mare înverşunarea foilorŭ unguresci, carĭ cerŭ sĕ'i se dea lui „Szék. Nemz." satisfacţiune pentru acéstă ofensă din partea numitului jude r.

Incidentulŭ acesta îĭ oferă deputatului Beksics Gusztav ocasiune ca sĕ scrie pe prima pagină a lui „Kolozsvar“ dela 16 Aprilie unŭ articulŭ, în care cere cu insistenţă reformarea legei de pressă.

Beksics dice, că reformarea legilorŭ de pressă o cere chiar interesulŭ libertăţii de pressă, şi acésta nu pentru-că dóră în Ungaria n'ar fi liberă pressa, căcĭ — dice elŭ — e mai liberă ca orĭ unde, afară de Anglia şi Francia; este deplinŭ şi necondiţionatŭ liberă; ci motivele carĭ arŭ reclamă cu urginţă reformarea legilorŭ de pressă constau după Beksics în împrejurarea, că nu e bine sĕ esiste astădĭ nicĭ urmă de regulamente aduse prin anulŭ 1857, adecă în era absolutismului, căcĭ — dice elŭ — acestea nu apĕră în Ardealŭ ideea de statŭ maghiarŭ contra pressei daco-române şi ultra-săsescĭ. Apoi continuând, Beksics scrie între altele:

„Guvernulŭ lui Tisza atâtŭ de mult respecteză libertatea pressei, încâtŭ n'a instituitŭ regulamente escepţionale de pressă (sic!) nicĭ pentru Transilvania... Juriulŭ garanteză numai o slabă apĕrare contra atacurilorŭ de bandiţĭ îndreptate asupra statului maghiarŭ; puterea judecătorescă esercitată de juraţĭ de ai naţionalităţilorŭ n'a oferitŭ nicĭ o garanţiă. In Cluşŭ celŭ puţinŭ se condamnă înjurătorii naţiunei şi statului maghiarŭ; în Braşovŭ (vré sĕ dică póte Sibiiu?) ei au fostŭ lăudaţĭ...“

După acésta îşĭ esprimă Beksics încă odată părerea, că urmele legilorŭ din timpulŭ absolutismului trebuescŭ şterse, căcĭ acestea favoriseză pressa naţionalităţilorŭ şi dau nascere la apariţiunĭ, ca cea ivită cu condamnarea coredactorului dela „Sz. Nemz.“ Dice că procedura penală ar face sĕ înceteze de sigurŭ tóte abusurile prin carĭ nicĭ acum nu se recunósce o Ungariă unită, şi în genere o ideă de statŭ maghiarŭ. Dér când vomŭ avé noi procedură penală? — se întrébă Beksics, mai cerêndŭ încă odată nu numai oprirea regulamentelorŭ de pressă rĕmase din absolutismŭ, ci şi revisiunea legei de pressă.

Va sĕ dică Beksics şi soţii sĕi cerŭ pentru Ungurĭ deplină libertate de pressă fără nicĭ o reservă, ér pentru naţionalităţĭ cerŭ sĕ se transforme legea de pressă absolutistă austriacă în lege de pressă absolutistă ungurescă, care scimŭ ce'nsemneză.

SCIRILE DILEI.

Luândŭ notă despre respingerea cererei de nulitate a d-lui *Stefanŭ Bobancu*, „Ellenzek“ face următórea observaţiă: „Acum aşadéră în arestulŭ din Năsĕudŭ potŭ sĕ aeriseze odaia închiriată pe patru lunĭ a d-lui viceredaktorulu Bobancu, căcĭ nu peste multŭ timpŭ va sosi locuitorulŭ ei“.

Ce suflete nobile! Cum îngrijescŭ ei până şi de aerisirea odăilorŭ temniţelorŭ unguresci, când e vorba d'a le înfunda cu Nemaghiarĭ, carĭ luptă pentru îmbunĕtăţirea sórtei neamului lorŭ! Şi totŭ se mai plângŭ aceştia de persecutare! Ce *ingratitudine!*

* *

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură a publicatŭ pentru plantarea de pădurĭ, în scopŭ d'a se împedeca dĕrîmarea pământului de pe dealurĭ şi munţĭ şi formarea de năsipŭ foitorŭ, trei premii marĭ (1000 francĭ, 800 fr. şi 500 fr.) şi trei premii de recunoscinţă (400 fr., 200 fr. şi 100 fr.) ce se vorŭ da în anulŭ 1893 din fondulŭ forestierŭ alŭ ţĕrii. Potŭ concura toţĭ cei carĭ au plantatŭ pădurĭ în 1888 pe spesele lorŭ, ér nu pe ale statului.

* *

După cum spunŭ diarele din Bucurescĭ, d-lŭ Michailŭ **Cogălniceanu** e greu bolnavŭ. Dorimŭ distinsului bărbatŭ de statŭ cea mai grabnică şi deplină însĕnĕtoşare.

* *

Inspectarea administrativă a căii ferate vicinale **Deşiu-Zelău** se va face la 11 [23] Aprilie.

* *

Ni se scrie, că d-lŭ Augustinŭ On. **Paulŭ**, teologŭ din diecesa Oradei-marĭ în seminarulŭ centralŭ din Pesta, a obţinutŭ la universitatea de acolo stipendiulŭ de 250 fl.

* *

In cerculŭ **Deşiului** recrutarea a datŭ de rîndulŭ acesta resultate fórte nefavorabile. Din 889 de recruţĭ au fostŭ înrolaţĭ în armata comună numai 77, la honvedĭ 17, la supravisitaţiă au rĕmasŭ 15, ér 103 nu s'au presentatŭ la assentare. In **Cojocna** assentarea se va începe la 30 Aprilie n., presentându-şe cu acéstă ocasiune şi classa a IV-a de etate.

* *

In **Aiudŭ** s'a ivitŭ **difterita** în modŭ fórte îngrijitorŭ.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

Constanţa, Martie 1888.

Domnule Directorŭ! Am cetitŭ în „Gazeta“ nóstră din 4 (16) c. nr. 49 o scurtă notiţă asupra **balului mascatŭ** de **societate** arangiatŭ la 3 c. în salónele gărei oraşului Constanţa.

Intenţiunea mea nu este de a face. precum s'ar cuveni, o dare de sémă mai pe largŭ asupra acestei petrecerĭ şi acésta pentru cuvêntulŭ, că scopulŭ eminamente umanitarŭ pentru care s'a arangiatŭ acestŭ balŭ este de unŭ caracterŭ strictŭ localŭ, în consecinţă înainte de realisarea lui nu era necesarŭ sĕ fiă publicatŭ.

Voiescŭ însĕ sĕ rectificŭ două erorĭ ale raportorului „dobrogeanŭ“ ce le-a lăsatŭ sĕ se strecóre în notiţa de mai susŭ.

In notiţă se spune: A. S. Gafeneu, **Directorulŭ gărei din locŭ**. Domnulŭ A. S. Gafeneu inginerŭ distinsŭ şi vechiu funcţionarŭ alŭ căilorŭ ferate este Directorulŭ de esploatare alŭ căii ferate dobrogene a statului românŭ, linia Constanţa-Cernavoda, ér nu directorŭ alŭ gărei, căcĭ gările au „**şefĭ**“ şi aicea ca în tótă lumea.

Totŭ astfelŭ este greşită şi frasa, că spitalulŭ ce se va înfiinţa din produsulŭ netŭ alŭ balului „**va aparţiné gărei.**“

Şi acum, décă am atinsŭ acéstă cestiune fără voia mea, silitŭ însĕ de raportorulŭ dobrogénŭ, voiu spune şi scopulŭ ce se urmăresce prin arangiarea balului.

Constanţa a începutŭ a se europenisa numai de când este a României. De ospicii pentru infirmĭ este aprópe lipsită. Calea ferată Dobrogénă are personalŭ numerosŭ inferiorŭ şi uvrierŭ. Pentru casurĭ de bólă provocate prin accidente neprevĕdute, bună-óră: ciocnirĭ de trenurĭ, deraiărĭ etc. personalulŭ isbitŭ de aceste nenorocirĭ nu avea unde sĕ'şĭ alineze şi alunge suferinţele la timpŭ.

Direcţiunea pentru remedîarea acestui inconvenientŭ, a luatŭ ea însaşĭ iniţiativa înfiinţărei unei „**infirmerii**“ pentru căutarea personalului inferiorŭ din serviciulŭ ei.

Autorulŭ acestei salutare idei este Directorulŭ de esploatare A. S. Gafeneu ér comitetulŭ organisătorŭ alŭ „infirmeriei“ este constituitŭ din sociele amploiaţilorŭ superiorĭ ai acestei linii, în frunte cu sora Directorului, d-şóra Elena S. Gafeneu.

Acelaşŭ comitetŭ de dómne, pentru casulŭ de faţă formândŭ unŭ felŭ de surorĭ de caritate, şĭ-a luatŭ asupra sa şi fatigiósa sarcină de a supraveghia infirmeria ce se va înfiinţa.

Primiţĭ Domnule Directorŭ încredinţarea distinsei stime ce vĕ conservă.

George dela Pinticŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Vagabundĭ. In nóptea de 13 Aprilie n. c. poliţia din Papolţa a pusŭ mâna pe doi vagabundĭ, de carĭ foile unguresci spunŭ că ar fi de naţionalitate română, de cumva n'orŭ fi chiar ungurĭ. La tóte întrebările ce lĭ-au adresatŭ, au datŭ nisce rĕspunsurĭ fórte caracteristice. Unulŭ din ei se dice că a venitŭ din România şi că în Doboli s'ar fi încuartiratŭ la unŭ Românŭ, pe care l'a înşelatŭ cu îmbrăcăminte şi l'a făcutŭ sĕ-lŭ transpórte cu căruţa până la Papolţa. minţindu-i că e omŭ bogatŭ şi că venindŭ cu elŭ până la Papolţa îi va plăti bine atâtŭ hainele, câtŭ şi cărăuşia. Ajungêndŭ însĕ în Papolţa, vagabundulŭ începŭ sĕ facă cărăuşului oferte de căsĕtoriă, îndemnându-lŭ sĕ mérgă la peţite pe la ómenii carĭ au fete. Va sĕ dică în locŭ de banĭ, elŭ îi oferĭ fete. Alŭ doilea vagabundŭ imita pe celŭ dintâiu, cu deosebire numai, că nu-şĭ scia spune loculŭ nascerei. Odată spunea că e din unŭ satŭ, altă-dată din altŭ satŭ. La urmă locuitorii veniră la idea, că óspeţii lorŭ nu suntŭ póme bune. Ii denunţară la poliţiă, care pe amêndoi îi arestă.

Fecunditate. In Sepsi-Sângeorgiu a rĕposatŭ dilele acestea femeia unui cojocarŭ, care în privinţa fecundităţii a datŭ esemplu aprópe ne mai pomenitŭ. Ea a datŭ nascere în viéţa sa la 26 de copii, dintre carĭ însĕ numai unulŭ trăesce.

Nenorocitŭ. In pădurea Prejmerului unŭ tăiătorŭ de lemne fù ucisŭ de unŭ arbore, care a cădutŭ peste elŭ.

Incercare de sinucidere. In Cluşiu s'a aruncatŭ comerciantulŭ Emanuel Viksz în Someşŭ cu intenţiunea de a se sinucide. A fostŭ scosŭ încă viu din apă. La acéstă pasŭ l'ar fi împinsŭ referinţe familiare nefavorabile.

Sĕ dormimŭ nóptea cu ferestrele deschise?

Profesorulŭ Dr. Reclam din Lipsca scrie în privinţa acésta următórele:

Cu nedreptŭ se crede în poporŭ, că nu este bine, ba chiar **periculosŭ** a dormi cu ferestrele deschise şi cum că peste totŭ, **aerulŭ de nópte** este stricăcios. Curentele de aerŭ în timpulŭ nopţii suntŭ stricăcióse numai în regiunile acelea, unde terenulŭ este mlăştinosŭ, fiindcă exhalaţiunile periculóse sănĕtăţii se ridică în aerŭ tocmai în timpulŭ nopţii. In regiunĭ unde pământulŭ este uscatŭ, pe munţĭ şi etagele de susŭ ale edificielorŭ, tocmai din **contră** aerulŭ în decursulŭ nopţii este mai curatŭ şi mai sănĕtosŭ, ca în decursulŭ dilei.

Cine vrea sĕ-'şĭ introducă în odăile sale prin ferestrele deschise acestŭ aerŭ, are sĕ urmeze în modulŭ următorŭ: décă 'i stă la disposiţiune, afară de odaia de dormitŭ, încă şi o altă odaiă, care în decursulŭ nopţii rĕmâne nelocuită, sĕ deschidă uşa în ambele aceste odăi şi sĕ lase în odaia a doua amĕsuratŭ temperaturei anutimpului unŭ geamŭ séu două, séu în

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(1)

Parlamentariulŭ séu deputatulŭ înaintea divanului cerescŭ.*)

— „Bucurosŭ voiu lua la cunoscinţă,“ dise Sf. Petru, „că tu, în calitatea ta de membru alŭ parlamentului, la legislaţiune numai de considerarea binelui comunŭ ai fostŭ condusŭ; că tu ai vorbitŭ şi ai votatŭ după consciinţa ta.“

— „Binele comunŭ şi consciinţa mea au fostŭ fără îndoélă conducĕtorii mei de tóte dilele, Sfântulŭ meu judecătorŭ!“

— „Acesta e unŭ rĕspunsŭ,“ dise Sf. Petru, „pe care eu l'aşŭ numi iesuiticŭ, décă aşŭ voi sĕ folosescŭ modulŭ de espresiune alŭ unorŭ limbĭ rele, dér departe de mine aceea! Voescŭ însĕ sĕ te întrebŭ, óre aceştĭ îndatinaţĭ conducĕtorĭ fostu-ţi-au conducĕtorii de tóte dilele?“

— Ce sĕ respundŭ la asta, Sf. meu Judecătorŭ? Aceea aternă de conceptulŭ lucrurilorŭ. Binele comunŭ se póte concepe din laturele lui cele mai varii! Insĕ între deosebitele pretensiunĭ ale aceluia, care câteodată între sine se contrariéză, póte consciinţa sĕ se liniştéscă uşorŭ, avêndŭ la îndemână principiulŭ „In dubiis libertas, adecă....“

— „In cele îndoióse libertate,“ îlŭ întrerupse Sf. Petru, „pricepŭ eu acésta, după darulŭ limbilorŭ, ce înainte de asta cam cu două mii de anĭ l'am primitŭ, înainte de ce ai fi sciutŭ tu baremĭ unŭ cuvêntŭ latinescŭ. Insĕ ceea ce nu pricepŭ e casuistica ta; aceea îmĭ pare a fi pré invenţiósă, esplică-te mai clarŭ.“

— „Voiu încerca, Sfântulŭ meu Judecătorŭ. Diseiu, că binele publicŭ arată varii pretensiunĭ, una din acelea este, fără contradicere, că poporulŭ sĕ i-se dea legĭ bune; alta e că poporulŭ sĕ aibă încredere în legislatorii sĕi. Décă acésta din urmă lipsesce, cum va respecta atuncĭ poporulŭ legile, care i-s'au datŭ? Inţelegĭ deducerile mele?“

— „Mĕ nisuescŭ,“ dise Sf. Petru.

— „Acum, ca poporulŭ sĕ aibă încredere în legislatorii sei, înainte de tóte aceştia nu trebue suspiţionaţĭ, pentrucă şi ei, ca cei mai mulţĭ ómenĭ, carĭ astădĭ dicŭ negru şi mâne albŭ, şi vice-versa, sunt supuşĭ schimbărei părerilorŭ lorŭ. Căcĭ décă i-ar suspiciona astfelŭ, atuncĭ cu dreptulŭ ar puté dice, că legea, ce i-au dat'o, ar avé cu totulŭ altă colóre, décă respectiva sfătuire şi votare ar fi urmatŭ, în locŭ de astădĭ, orĭ mai nainte orĭ mai târdiu cu o di. Pricepi-mĕ.“

— „Mĕ silescŭ a te pricepe,“ dise Sf. Petru.

— „Prin urmare trebuie,“ reluă érăşĭ cuvêntulŭ deputatulŭ, „celŭ puţinŭ după modesta mea părere, sĕ încunjure legislatorulŭ cu cea mai mare băgare de sémă orĭ ce apariţiune ce l'ar înfăţişa ca nestatornicŭ, nesigurŭ, schimbătorŭ, şi că ar face legile după imboldulŭ eventualŭ, momentanŭ, căcĭ acesta l'ar scădé în opiniunea publică. La înţelesŭ m'am esprimatŭ?“

— „Aşa, aşa“, rĕspunse Sf. Petru, „nu mai puţinŭ credŭ şi eu a cunósce din esplicările tale, încâtva confuse, ce voiescĭ a'mĭ clarifica. Tu vréi sĕ dicĭ: deórece e în interesulŭ ţĕrei a avé legĭ, care sĕ se respecteze, fiindcă acelea suntŭ făcute de bărbaţĭ luminaţĭ şi conscienţioşĭ, aşa trebue sĕ te nisuescĭ a fi unŭ astfelŭ de bărbatŭ. Pentru aceea cu diligenţă conscienţiósă a trebuitŭ sĕ studiezĭ marele întrebărĭ ale binelui publicŭ, care ai fostŭ chiămatŭ a le deslega, şi votarea ta sĕ fi fostŭ totdéuna espresiunea convingerei tale. Aşa ţĭ-ai înţelesŭ tu mandatulŭ tĕu de deputatŭ, dreptu-i?“.

— „Totuşĭ nu tocmai aşa, Sfântulŭ meu judecătorŭ. Şi aceea ar fi fostŭ într'adevĕrŭ imposibilŭ Cugetă numai: când am fostŭ chiămatŭ în corpulŭ legislatorŭ, eram tînĕrŭ şi fórte slabŭ pregătitŭ pentru acésta. Eu nu făcusemŭ studii aprofundate nicĭ într'unŭ ramŭ alŭ sciinţelorŭ de statŭ. Intréga mea echipare pentru parlamentŭ a fostŭ pe acelŭ timpŭ din anumite opiniunĭ preconcepute, idei, ce prinsesemŭ icĭ-colé din scrierĭ diaristice şi din reuniunĭ, concepte drăgălaşe, care au fostŭ mai multŭ resultatulŭ unei aplecărĭ naturale, decâtŭ alŭ unei precugetărĭ mature. Aşa votările mele, lucru naturalŭ, că purtau cu sine semnulŭ neesperiinţei. Eu votam órecum cu uşurinţă într'unŭ înţelesŭ séu altulŭ aşa precum mĕ lăsam a fi condusŭ séu de amorulŭ propriu, séu de studiele mele superficiale, séu chiar de esemplulŭ amicilorŭ mei. Mai târdiu, după-ce meditarea, esperiinţa, şi unŭ studiu seriosŭ mĭ-au deschisŭ ochii, am cunoscutŭ fără greutate, că eu, în multe casurĭ, am urmatŭ o cale falsă, şi am combătutŭ ce ar fi trebuitŭ sĕ apĕrŭ, din contră am părtinitŭ ce ar fi trebuitŭ sĕ combatŭ.

Insĕ a mĕ întórce de pe acéstă cale

*) Din opulŭ Fugements de Monseigneur Saint Pierre (Judecăţile d-lui Sf. Petru). Par André de Pas. Paris 1879.

decursulŭ luniloră celoră calde din véră tóte geamurile de susŭ și de josŭ deschise. — Cine are însé o singură odaiă de durmitŭ, fără altă odaiă laterală, sĕ deschidă unŭ geamŭ de sus dela o ferésträ (care este câtŭ se póte de depărtată dela loculŭ unde se află patulŭ) și sĕ-l lase crepat, puindŭ între crucea ferestrii și ferésträ unŭ dopŭ de plută. In acéstă posițiune se ficséză geamulŭ deschisŭ legândŭ-lŭ cu unŭ șiretŭ de celălaltŭ pentru ca sĕ nu se deschidă mai tare în decursulŭ nopții și sĕ rĕmâe numai o crepătură pentru circularea aerului; în fine se lasă gialusiile în jos. Astfelŭ se premenesce în decursulŭ întregei nopți aerulŭ și se echilibréză temperatura lui. Intr'unŭ astfel de aerŭ rece și curatŭ somnul este cu multŭ mai sănĕtosŭ și diminéța se simte omulŭ cu multŭ mai puternic, ca într'unŭ localŭ închis și plin de aer viciosŭ. Vara când dormĭ cu ferestrile deschise, când te deștepțĭ diminéța simțĭ mai multă poftă de lucru și oscenéla nu te coplișesce atâtŭ de ușorŭ.

Mai are și altŭ avantagiu deschiderea geamuriloră de susŭ. Nu numai că se premenesce mai iute aerulŭ din odaiă, dér nu mai suntemŭ espușĭ atâtŭ de multŭ consecințeloră rele ale curentului de aerŭ. *De curent n'avemŭ sĕ ne tememŭ, décă nu suntemŭ năduşițĭ*, căcĭ nicĭ odată nu produce bóle; pentru persóne sănĕtóse și nu prea delicate și clocite, curentulŭ nu este nicĭ pe departe atât de stricăciosŭ, ca aerulŭ stricatŭ dintr'o odaiă, unde nu este curentŭ. Frica de curent s'a lățit printre ómenĭ fără sĕ fiă motivată și la unele persóne a ajunsŭ până a fi *ridiculă.*

Cuvêntŭ funebru,

rostitŭ la îmormêntarea tînĕrului Septimiu Mihălescu din Craiova, doctorandŭ în medicină.

Tristă Adunare! Orĭ-ce lucru are începutulŭ și sfĕrșitulŭ sĕu, și orĭ-ce ființă se nasce, trebue sĕ și móră. Acésta e legea creațiunei. O flóre rĕsare primăvéra, se desvoltă, își rĕsfață frumósele sale colorĭ sub radele învietóre ale sórelui, și după-ce ne desfătéză cu frumsețea și mirosulŭ ei plăcutŭ, de care umple aerulŭ, se veștejesce și móre. Măreţulŭ ştejarŭ și bradulŭ munțiloră din micŭ copăcelŭ devine o măiestósă podóbă a naturei; apoi, împlinindu-șĭ destinațiunea și cursulŭ existenței, cu încetulŭ se usucă și elŭ, și se preface în pulbere. Așa se trecŭ tóte și cu toții dela cea mai neînsemnată plantă până la omŭ, și dela păstorŭ până la rege.

Ei omule! te credĭ mare și învingĕtorŭ. Décă ai învinsŭ unŭ leu, unŭ tigru, ai disŭ că eștĭ triumfătorŭ; décă ai cuprinsŭ o țéră, te-ai numitŭ cuceritorŭ; ai luatŭ fulgerulŭ din [norĭ și ai disŭ că eștĭ domnitorulŭ naturei. Da; ai învinsŭ ființele și puterile brute ale naturei, căcĭ tu eștĭ spiritŭ, și cea mai mare putere a universului este spiritulŭ. N'ai reflectatŭ însĕ, că o gloriă mai mare decâtŭ acésta este a te învinge pe tine însuțĭ, a-țĭ mărgini nemĕsuratele tale pofte și aspirațiunĭ, și a-țĭ sci țĕrmuri loculŭ și timpulŭ tĕu în mijloculŭ naturei.

Facemŭ sgomotŭ câtŭ trăimŭ, ne ținemŭ marĭ și mândri unii de alții, și trăimŭ ca și cum esistența nóstră ar trebui sĕ fiă eternă. Ne gândimŭ că atuncĭ ne-amŭ împlinitŭ scurta cale a vieții și ne întórcemŭ în oceanulŭ nemărginitŭ alŭ puterii necreate; neînsemnatele nóstre individualități nu se maĭ cunoscŭ; se contopescŭ într'una, precum rîurile micĭ și păraiele se amestecă și se contopescŭ într'una, în sînulŭ mării spre care alérgă tóte împreună.

O singură ființă, o singură putere, este fără începutŭ și sfârșitŭ: este ființa séu puterea eternă, din care amŭ eșitŭ și în ființa căreia ne întórcemŭ cu toții.

E tristŭ însĕ, când flórea cade, lovită de grindină, înainte de a-șĭ fi împlinitŭ destinațiunea sa; este o nespusă durere a muri omulŭ [în flórea tinereței. Câte visurĭ și dorințe, câte speranțe nu se stingŭ atuncĭ cu ele, lăsêndŭ în urma lorŭ durerea și pustiulŭ!

Septimiu Mihălescu, doctorandŭ în medicină dela universitatea din Bucurescĭ, fiiulŭ venerabilului profesorŭ Simeonŭ Mihălescu dela liceulŭ din Craiova, de abia împlinise 27 de anĭ, și acum, când din flórea mândră, care împodobia câmpulŭ părintescŭ, avea sĕ devină stâlpŭ alŭ familiei, când era sĕ fiă fala și sprijinulŭ nemângăiațiloră sĕi părinți în timpulŭ bĕtrânețeloră, acum ei îmbrățișéză cu durere numai umbra lui cea rece, care se duce și se depărtéză în noianulŭ vecĭniciei.

Septimiu Mihălescu s'a născutŭ în orașulŭ Zlagna din munții apusenĭ ai Transilvaniei, în cea regiune muntósă și clasică numită țéra Moțiloră, la anul 1860, Octomvre 15 — In acelașĭ anŭ, cu trei lunĭ mai nainte, părinții sĕu trecŭ în România și se stabili în Craiova ca profesorŭ la gimnasiulŭ de aicĭ, transformatŭ atuncĭ în liceu. Miculŭ Septimiu petrecŭ érna aceea cu mamă-sa și două surorĭ ale lui în casa bunică-sa din acelŭ orașŭ, unde se născuse, și în primăvéra următóre fŭ adusŭ, fiindŭ încă în fașiă, de către părinții sĕi, la noulŭ domiciliu. Câtŭ de mare fusese bucuria absintelui părinte atuncĭ, când audise despre nascerea celui dintâiu fiu, în urma altorŭ două fiice mai marĭ!

Crescêndŭ elŭ sub îngrijirea părintéscă, făcea cea mai mare bucuriă părințiloră sĕi, prin chipulŭ lui celŭ frumosŭ, prin deșteptăciunea și desvoltarea spiritului sĕu. Ajungêndŭ la etatea de șcólă, fŭ datŭ la șcólele de aicĭ, și la 1879 îșĭ terminá cu laudă studiele lyceale și trecŭ examenulŭ de bacalaureatŭ. Pentru a-șĭ deschide o carieră independentă și a se face folositorŭ sie-șĭ, familiei și patriei sale, pe care învĕțase a o iubi cu devotamentŭ dela părinții sĕi, îșĭ alese ca specialitate medicina și se înscrise la Facultatea de medicină dela Universitatea din Bucurescĭ, unde trecuse cu succesŭ laudabilŭ tóte examenele până la celŭ din urmă, care singurŭ îi mai remăsese, împreună cu tesa de doctoratŭ. Când se pregătea și pentru acestea, în tómna trecută, fŭ lovitŭ de o crudă bólă din care abia restauratŭ, se puse din nou pe muncă obositóre a casă și la spitalurĭ, recidivă și cădŭ din nou în bólă, care nu voi sĕ-lŭ mai părăséscă, și în urma căreia, după grele suferințe, își dete sufletulŭ în brațele părințiloră sĕi, unde alergase cu trei sĕptĕmânĭ 'nainte, căutândŭ scăpare.

Aicĭ cu tóte că i-s'au datŭ tóte îngrijirile părintescĭ, și cele medicale de către doi din cei mai în etate și mai esperimentațĭ doctorĭ, nu fu cu putință de a fi scăpatŭ din gura nemilósei morțĭ, care-i tăiă firulŭ vieții la 2 Martie ora 6 d. am. — fiindŭ cu câte-va ore mai 'nainte împărtășitŭ cu ss. taine ale muritoriloră, după dorința sa propriă, voindŭ sĕ arete cu acésta că, precum a venitŭ în lume ca creștinŭ, totŭ așa vré sĕ ésă din lume érășĭ ca creștinŭ.

Plângĭ nemângăiată mamă, plângețĭ întristată părinte și întristată familiă; dér plângețĭ creștinesce, plângețĭ în resignațiune. Aduceți-vĕ aminte de cuvintele acelui înțeleptŭ străbunŭ alŭ nostru, care dicea că „nu se cuvine se voimŭ a îndrepta voința Dumnedeiască.“

„Durum sed levius fit patientia
Quidquid corrigere nefas.“
(Horațiu carm. 1, 24, 19).

Ér tu, doiósă umbră, întră liniștită în cetatea eternă; mormêntul tĕu nu va sta pustiu: țĕrîna ta rece va fi încăldită de lacrimĭ durerióse. — Rĕmasŭ bunŭ! pentru tot-d'auna rĕmasŭ bunŭ!

Baileanu Magnu,
Elevŭ din cl. VII a Liceului din Craiova.

Convocare.

Membrii asociațiunei de creditŭ și depunerĭ „Prevederea“ se învită la Adunarea generală ordinară ce se va ține la 10 [22] Aprilia a. c. în Codlea, în localulŭ destinatŭ la 11 óre a. m.

Obiectele:

1. Presentarea bilanțului pe timpulŭ din 1 Iulie 1887 până la 31 Decemvre 1887 din partea Direcțiunei.
2. Dispozițiunĭ asupra profitului.
3. Votarea unui regulamentŭ pentru afacerile interne și esterne ale Asociațiunei.
4. Alegerea unorŭ membri în Direcțiune și în Comitetulŭ de supraveghiare.
5. Alte propunerĭ din partea Asociațiloră.

Codlea, 1 [13] Aprilie 1888.

Direcțiunea:

Iosifŭ Comanescu, directorŭ. *Ioanŭ Boerŭ,* cassarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 19 Aprilie. Temperatura împĕratului oscileză între $38^1/_2$—$39^1/_2$ grade. Respirațiunea înainte de amédŭ s'a acceleratŭ, séra apărŭ a doua óră la ferésträ. In consiliulŭ de séra constatară medicii că frigurile au încetatŭ, respirațiunea e aprópe normală.

Berlinŭ, 19 Aprilie. Starea împĕratului s'a înreitŭ dela amédĭ, momentanŭ, 11 óre din nópte, e îngrijitóre.

Scirea fóiei „National-Zeitung“, că Rusia îșĭ retrage trupele dela graniță, e neîntemeiată; din contră nu e nicĭ o îndoială, că înaintările de trupe rusescĭ spre vestŭ iau tocmai în timpulŭ recentŭ érășĭ unŭ tempo mai viu, negreșitŭ mai întâiu numai către granița Austriei.

Parisŭ, 19 Aprilie. Guvernulŭ a ordonatŭ sĕ se facă marĭ pregătirĭ militare cu ocasiunea întrunirei de mâne a camerei. Boulanger (care a fostŭ alesŭ deputatŭ cu maiorităţĭ sdrobitóre) apare pentru întâia dată în cameră ca deputatŭ.

Bruxela, 19 Aprilie. Conferința partidei bonapartiste de erĭ a hotărîtŭ sĕ sprijinéscă și mai departe pe Boulanger.

Bucurescĭ, 19 Aprilie. Revolta țĕraniloră ia totŭ mai multŭ caracterulŭ unei îndărjirĭ în contra proprietății, a inteligenții și a autorității.

Scirea unei foi germane de aci, că cabinetulŭ Brătianu a împărțitŭ între țĕranĭ 40 de milióne, banĭ dăruițĭ de Rusia pentru provocarea revoltei, e absurdă, tendențiósă și o invențiune.

DIVERSE.

Ciardașulŭ. Aflămŭ în „Karpathen Post“ următórele cuvinte ale unei mame asupra „csárdás“-ului: „Cu vre-o cățĭ-va anĭ înainte acestŭ jocŭ naționalŭ maghiarŭ era unŭ jocŭ grațiosŭ, frumosŭ și cu deosebire pentru streinĭ avea unŭ farmecŭ nedescrisŭ; cu plăcere puteai sĕ privescĭ ciasurĭ întregĭ acestŭ jocŭ, căcĭ erau artiștĭ cei ce-lŭ jucau. Astădĭ numai publiculŭ de rêndŭ, eroii mahalaleloră îlŭ mai jócă; publiculŭ alesŭ l'a degradatŭ însĕ la unŭ felŭ de cancanŭ, un jocŭ care revoltéză bunulŭ simțŭ, un jocŭ sĕlbaticŭ, care se mărginesce numai la tropoiturĭ nebune și svîrcolirĭ bestiale. Eu am opritŭ pe fiica mea sĕ mai jóce „csárdás,“ și orĭ de câte orĭ se jócă acestŭ jocŭ, eu cu fiica mea părăsescŭ sala. Eu credŭ, că fiecare mamă doresce ca mine, că ar fi timpulŭ sĕ se desvețe tinerii noștri de unŭ jocŭ, care se jócă numai prin cele mai ordinare cârciume.“

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 5 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.60
Argintŭ românescŭ .	„	8.52	„	8.54
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.90	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	104.50	„	105.50
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.—
Renta de hârtiă 5%	85.75
Imprumutulŭ căiloră ferate ungare .	150.20
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	45.90
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căiloră terate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	110.25
Bonurĭ rurale ungare	104.40
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.20
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.90
Bonurĭ rurale Transilvane	103.60
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	78.20
Renta de argintŭ austriacŭ	80.45
Renta de aurŭ austriacă	110.40
Losurĭ din 1860	133.70
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	864.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	289.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	271.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	$10.05^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	$62.37^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

a fostŭ târdiu. Eu m'am fostŭ abandonatŭ, și pentru onórea mea politică am fostŭ necesitatŭ a rĕmâné în atitudinea cea falsă, ce odată am luat'o, căcĭ altcum pățiam primejdia de a perde stima alegĕtoriloră mei și a'mĭ risca în cameră totă reputațiunea mea“.

— „Incepŭ a pricepe,“ dise Sf. Petru, „încătrău ținteseĭ cu esplicările tale cele confuse, și că ce va-sĕ însemne mandatulŭ, cu care legislatorulŭ e îndestratŭ: a vota în cutare înțelesŭ séu în contra acestuia, décă elŭ, deputatulŭ prin aceea corĕspunde baremĭ uneia séu alteia din acele cerințe ale binelui publicŭ, care potŭ fi de interesŭ osebitŭ și între sine contrariante. Sub pretecstŭ, că binele publicŭ ar pretinde ca legislatorulŭ sĕ nu cadă în suspiciunea că are o atitudine nesocotită, ai tinsŭ a'țĭ scusa în ochii mei complicitatea ta în legiferare și pe carea consciința ta propriă nu o rectifică. Și acéstă procedură dicĭ tu că e în interesulŭ reputațiunei tale politice. Eu din parte-mĭ așŭ fi cugetatŭ, că onórea unui politicŭ, care, precum eu presupunŭ, trebuie sĕ fiă unŭ bărbatŭ plinŭ de prevedere și conscienţiosŭ, pretinde cu totulŭ altă purtare. Și politiculŭ óre sĕ'șĭ privéscă onórea într'aceea, că face pe ómenĭ sĕ crédă, că elŭ nu a fostŭ nicĭodată de altă opiniune? că elŭ, după-ce odată cu idei decise a pășitŭ pe cariera vieții sale, mai multŭ n'a avutŭ respectŭ de opiniunile și faptele altora, pe carĭ i-a vĕdutŭ că se ridică la valóre în jurulŭ sĕu? că socotéla lui infalibilă preconceputŭ în cutare punctŭ nu o póte schimba nicĭ studiulŭ nicĭ cunoscința de ómenĭ, nicĭ esperința în afacerĭ, nicĭ maturitatea spiritului altora? că elŭ a rĕmasŭ stândŭ pe locŭ, pe când tóte se mișcau înainte? și că în fine progresulŭ carele e legea întregei viețĭ pentru dênsulŭ nu a esistatŭ? Te potŭ asigura, că eu din partemĭ, deși pe acelŭ timpŭ eram numai unŭ simplu pescarŭ, m'așŭ fi ținutŭ desonoratŭ, décă s'ar fi pututŭ dice despre mine Simonŭ, feciorulŭ lui Iona precum mĕ numiau atuncĭ, că paralelŭ cu etatea nu a sporitŭ și în înțelepciune. Dér ceea ce tu numescĭ onóre, eu numescŭ rușine, și celŭ ce nu dice cu mine dinpreună așa, nu e omŭ cu minte. Cum sĕ mérgă omulŭ înainte pe o cale recunoscută de rea, pentru că cutare din nesocotință, până a nu cunósce calea cea adevĕrată, a rătăcitŭ pe aceea? Cu cerbiciă a se ține morțișŭ de rătăcirea acum cunoscută, numai pentru că mai nainte din lipsă de precauțiune s'a privitŭ acea de adevĕrŭ? Cu scirea a vinde interesele, pentru a căroră apĕrare a fostŭ chiămatŭ numai ca sĕ nu'șĭ recunóscă că mai nainte a fostŭ în rĕtăcire când urma sistemulŭ ce-lŭ considera de dreptŭ, pe când acela în urmările sale s'a recunoscutŭ de greșitŭ? Acésta e nebuniă! Ba încă și mai rea, acésta e o crimă! Décă tu așa ai lucratŭ, apoi țĭ-ai bătutŭ jocŭ de încrederea ce alegĕtorii șĭ-au pusŭ în tine. Când tu pentru o vanitate copilăréscă — și tu nu vei nega, că acésta țĭ-a fostŭ motivulŭ adevĕratŭ — ai sacrificatŭ binele publicŭ, atuncĭ tu în locŭ de a câștiga respectŭ legislatoriloră, ce tocmai diceai că ai socotitŭ a face, ai contribuitŭ la nimicirea acestui respectŭ, tu ai compromișŭ legea, tu o ai falsificatŭ în esența ei și tóte acestea pentru unŭ ticălosŭ amorŭ propriu, ca sĕ se dică despre tine: ce omŭ firmŭ în părerile sale! Insĕ eu repetŭ, că aceea e o crimă, o crimă carea strigă după pedépsă la cerŭ. Pentru-că Dumnedeu nu pentru aceea a datŭ poporului legislatorĭ, ca ei pentru ambițiunea lorŭ sĕ'șĭ jóce rolulŭ, fără ca sĕ servéscă de conducĕtorĭ poporului. Insĕ décă ei lucră ca și tine, înșélă cu voia poporulŭ, și cum că acésta nu e numai o greșélă ca de comunŭ: vei vedé din pedépsa ce o vei lua!

trad. de Gr. Cardoșŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe domnii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţi, că mai avemŭ din anii trecuţi numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei,“ precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 6 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română $5^0/_0$	90.—	91.—
Renta rom. amort. $5^0/_0$	92.$^3/_4$	93.—
Renta convert. $6^0/_0$	89.—	89.—
Impr. oraş. Buc. 20 fr.	35.—	36.—
Credit fonc. rural $7^0/_0$	104.$^1/_4$	104.—
„ „ „ $5^0/_0$	89.—	89.—
„ „ urban $7^0/_0$	102.$^1/_4$	102.$^3/_4$
„ „ „ $6^0/_0$	95.$^1/_4$	96.—
„ „ „ $5^0/_0$	85.$^1/_2$	86.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei	10.15	10.20—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	2.20	2.30—
Ac. de asig. Naţională	198—	200—
Aurŭ contra bilete de bancă	17—$^1/_2$	17$^1/_2$
Bancnote austr. contra aurŭ	2.18	2.2